

TRIBUNALUL BUCUREȘTI SECȚIA A-V-A CIVILĂ

Sentința civilă nr. 1151/08.06.2018

Pe rolul Tribunalului se află soluționarea cererii de chemare în judecată formulată de reclamantii U _____ Salvați R _____ și N _____ D _____ D _____, în contradictoriu cu pârâtul G _____ S _____ A _____, având ca obiect „*acțiune în răspundere delictuală*”.

Dezbaterile în fond și susținerile părților au avut loc în ședința publică de la 16.05.2018 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 25.05.2018 și la data de 08.06.2018 când a hotărât:

TRIBUNALUL,

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 24.11.2016 cu nr. de mai sus, reclamantii U _____ Salvați R _____ și N _____ D _____ D _____, în contradictoriu cu pârâtul G _____ S _____ A _____, au solicitat să se constate că pârâtul le-a încălcat dreptul la onoare, demnitate, imagine și viață privată, prin formularea de afirmații denigratoare, defăimătoare și mincinoase, obligarea acestuia la plata sumei de 500.000 lei cu titlu de daune morale (câte 250.000 lei pentru fiecare reclamant) și obligarea acestuia la publicarea hotărârii de condamnare.

În motivare s-a arătat, în esență, că reclamantul N _____ D _____ D _____ este candidat la funcția de deputat pentru alegerile parlamentare din 11.12.2016, din partea formațiunii politice U _____ Salvați R _____, iar pârâtul întreține o campanie denigratoare împotriva reclamantilor, prin declarații făcute în presă.

Astfel, prin declarațiile pe care le-a făcut în spațiul public, pârâtul a asociat în mod nelegitim și mincinos imaginea UR și a reclamantului N _____ D _____ D _____ cu pretinse finanțări și alianțe conspirative.

Reclamantii au apreciat că fapta ilicită a pârâtului constă în afirmațiile făcute de acesta în spațiul public cu rea-credință, fără o justificare legitimă, de natură să aducă atingere demnității, onoarei și reputației.

În drept au invocat prevederile art. 252, art. 254 alin. 4, art. 257, art. 1357 Cod civil, art. 8, art. 10 CEDO.

În dovedire, au solicitat administrarea probei cu înscrisuri.

La data de 19.04.2017 reclamantii au depus cerere completatoare, prin care au invocat alte afirmații denigratoare ale pârâtului, acesta numit partidul U _____ Salvați R _____ „U _____ Soroș R _____” sau „U _____ Sabotați R _____”, acesta fiind format din „soroșiști” și „tehotruți”. De asemenea, pârâtul l-a acuzat pe reclamantul N _____ D _____ D _____ că promovează în societatea românească acțiuni „perverse și insidioase”. Au fost indicate declarația pârâtului din data de 21.11.2016 și cea difuzată la postul de televiziune B1TV în data de 01.11.2017.

Pârâtul a fost citat prin publicitate, potrivit art. 167 C.p.c., fiind numit curator avocat H _____ P _____, reclamantii achitând onorariul curatorului în cuantum de 500 lei.

Tribunalul a solicitat reclamanților să prezinte punctual declarațiile pentru care solicită daune, respectiv fiecare declarație în parte, în ce dată a fost făcută și unde a apărut/a fost difuzată.

Reclamanții au răspuns acestei solicitări, indicând următoarele declarații:

1. Curierul N_____, N_____ D___, după acuzele că *USR ar fi fost creat de G_____ Soros: Probabil o să intentăm niște procese de calomnie și domnului G_____ și domnului P_____*, din data de 02.11.2016

„Declarațiile dânsului, ac e stui multimiliardar, sunt cele care confirmă prezența acesto ONG-uri la un nivel pe care nu-l bănuiam. Peste 400 de milioane de euro au fost folosite din fundațiile lui Soros pentru a crește aceste generații de tehnotruci. După 20 de ani au considerat că s-au copt această generație sorosistă și-i vedem transformați în acest USR și dorind să acceadă la funcții politice, nu pe baza a ce au făcut ei în R_____, ci pe baza apartenenței la networkeri, la aceste rețele de ONG-uri”

2. Români a TV, S_____ G_____ : *PRU va lupta împotriva USR* , din data de 31.10.2016

„, Apariția acestor tehnotruci precum G_____ si Matilde Bechtel, platiti din banii străinilor prin ONG-urile lui Soros, ne-a determinat pe mulți sa intram in Partidul Romania Unita. G_____ minte si se contrazice la fiecare apariție publica. Dansul nu are argumente si prefera sa ma jignească numindu-ma retard.

Propun sa se hotarasca: Ori sunt retard si nu sunt in stare de nimic ori sunt o eminenta cenușie a IT-ului romanesc, si al administrației, ori G_____ a făcut absorbție zero pentru ca nu a avut sisteme informatice ori G_____ a inventat sisteme informatice inutile? Sunt utile sau nu sistemele informatice pentru absorbția, fondurilor UE?

D_____ sa ma jignească acest G_____ nu e de ajuns pentru a convinge romanii. Sa ne explice cum a reușit un mare ZERO la absorbție. Sehasian G_____ : D_____ pentru ca e protejatul oamenilor din DNA si servicii legați de Soros, nu inseamna ca poate sa faca si sa zică orice in Romania. Iata ca putem sa creștem o forța politica naționala care sa i reprezinte pe romanii naționaliști. Cei care tin cu tara lor. Partidul Romania Unita este aceasta forța politica care se va opune USR si unora de teapa lui G_____ ”

3. Știri pe surse, S_____ G_____ îi pune etichetă lui C_____ G_____ după plângerea la DNA: Un măscărici, din data de 14.10,2016

„, Nu știu dacă îmi pomenește numele sau nu. Vreau să spun că în primul rând acest om are zero absorbții la fonduri europene în mandatul lui. Crede că se va folosi de munca mea pentru a obține o funcție. Nu am avut legătura cu alocarea sau cu licitațiile. Treaba este a lui G_____. Multe s-au pierdut și acum face declarații la DNA. Le face celor de la DNA pe plac. Nu am nicio legătură cu aceste firme, dar cred că antreprenorii români trebuie să își facă treaba în țara lor. G_____ este un reclamagiu, este o porcărie ce face. Dacă 40 de județe consideră că au nevoie de registru agricol, cum vii tu, măscărici național să spui că este o nevoie inventată? îmi vine să mă transform într-o țăță și să-i spun ăștia tot ce-mi vine la gură. Trebuie să-i oprim pe aștia școliți la ong-urile lui Soros să ne mai controleze ”

4. Evenimentul Zilei, S_____ G_____ , despre demisia lui C_____ G_____ : „Ministrul ZERO”, din 13.10.2016

„, Ministrul Fondurilor Europene , G_____ ZERO, a făcut bine că ne-a lăsat. Din păcate, R_____ a pierdut un an de zile și nu a reușit să avanseze nici un pas. Nu avem acreditate organismele și procedurile, nu avem un sistem informatic integrat pentru gestionarea fondurilor UE și nu avem proceduri. Din păcate, Ministerul Fondurilor Europene, este astăzi plin de rude, prieteni și pile ale lui

G_____ și ale ONG-urilor lui Soros. Sper să-i tragă în jos pe Plicușor D___ și pe Matilde Bechtel, așa cum a tras în jos absorbția fondurilor europene. Ministrul Zero. Așa îi va rămâne numele”

5. Declarația din 21 noiembrie 2016 , în plină campanie electorală, la postul

_____ class="BodyText"> „ ...care ne tot spune noua romanilor, infami hoti si in toate felurile, dupa ce s~a laudat 2 luni cum a primit bursa de l a Soros, cum toti oamenii din U_____ Sabotați Romania au avut bursa de la Soros, cum ei au fost plimbați prin strainatate pe banii lui Soros la Budapesta si pe te miri unde, acum. dintr-o data cand si au dat seama ca romanii si-au dat seama ce-i cu minunea asta, ce-i cu caractita asta care se transforma in partid, au început sa se enerveze si cred ca s-a gândit N_____ D__ sa-si cumpere vreun apartament prin București pe banii de proces...

...Partidul Romania Unita creste si suntem principalul adversar al acestui USR, U_____ Soros Romania si ma tem ca ceea ce incearca sa manipuleze, sa acrediteze, cum ca stau bine in sondaje, o sa inceapa sa nu se mai adeverească.

Mulți oameni in Romania, pana la ultimul _____-ne femei si barbati, ce-i oameni buni cu Soros asta si cu caracatița lui. Deja oamenii au auzit ca peste 22.000 dintre sorosistii astia s-au infiltrat in instituțiile statului, au început sa atace procurori si judecători, pe care sa-i manipuleze, sa-ipremieze, safaca niște amenajamente...pai noi romanii avem voie sa ne întâlnim cu judecătorii si cu procurorii si sa le dam premii, sau doar astia ai lui Soros au voie?! N_____ D__ ar trebui sa răspundă ac estor acțiuni perverse si insidio ase pe care le tot promovează in societatea romaneasca...Răspunsul il vor da romanii, cand vor vota cu Partidul Romania Unita.

N_____ D__ nu exista pentru romani. El exista in cele doua milioane de conturi false de pe facebook, exista in manipulările făcute de către stapanii lor din strainatate si exista in hoțiile astea perverse, cu tribunale, cu procese, atat a știu U_____ Sabotați Romania”

6. Declarația pârâtului difuzata la postul de televiziune _____ de 01.11.2017:

„ ...Declarațiile dansului (s. n. N_____ D__) sunt cele care confirma prezent a acestor ONG-uri la. un nivel pe care nici nu il banuiam. Peste 400 de milioane de dolari au fost folosite de fundațiile lui Soros pentru a creste aceste generații de tehnotruci. Dupa 20 de ani au considerat ca s-a copt aceasta generație sorosista si ii vedem transformandu-se in acest USR, si ii vedem dorind sa acceada la funcții publice pe baza apartenenței la aceste networku ri, la aceste rețele de ong-uri”

Prin încheierea din data de 14.02.2018, tribunalul a constatat că în privința Uniunii Salvați R_____ nu se aplică dispozițiile art. 7 din OUG nr. 80/2013, astfel că a dispus citarea reclamantei USR cu mențiunea de a achita taxa judiciară de timbru în cuantum de 6.105 lei, sub sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată.

Reclamanta a formulat ce rere de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, care a fost respinsă prin încheierea din 19.04.2018, pronunțată în dosar nr. XXXXXXXXXXXXX/a1.

La termenul din 16.05.2018, tribunalul a admis excepția netimbrării cererii formulate de reclamanta U_____ Salvați R_____ și i a anulat cererea formulată de această reclamantă, ca netimbrată.

Tribunalul a încuviințat și administrat proba cu înscrișuri.

Analizând cererea de chemare în judecată, pe baza probelor administrate și a dispozițiilor legale aplicabile, instanța reține următoarele:

Având în vedere că cererea formulată de reclamanta U _____ Salvați R _____ a fost anulată ca netimbrată, tribunalul va avea în vedere doar afirmațiile referitoare la reclamantul N _____ D _____ D _____.

Analizând declarațiile invocate de reclamant, tribunalul constată că doar în cea de la punctul 5 de mai sus există afirmații care îl privesc pe reclamant, respectiv „ N _____ D _____ ar trebui să răspundă acestor acțiuni perverse și insidioase pe care le tot promovează în societatea românească ” și „ N _____ D _____ nu există pentru români. El există în cele două milioane de conturi false de pe facebook, există în manipulările făcute de către stăpânii lor din străinătate și există în hoțiile astea perverse, cu tribunale, cu procese, atât știu U _____ Sabotați Romania”, restul referindu-se la USSR sau la alte persoane.

În continuare, tribunalul va analiza dacă sunt îndeplinite în cauză cerințele legale pentru angajarea răspunderii civile delictuale reglementate de prevederile art. 1349 alin. (1) C.civ., conform cărora „Orice persoană are *îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere* , prin acțiunile ori inacțiunile sale, *drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane* ”, și de cele ale alin. (2), potrivit cărora „Cel care, având *discernământ , încalcă această îndatorire , răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral* ”. De asemenea, potrivit prevederilor art. 1357 C.civ., „(1) Cel care cauzează altuia *un prejudiciu printr-o faptă ilicită , săvârșită cu vinovăție* , este *obligat să îl repare* . (2) Autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă”.

Așadar, pentru incidența răspunderii civile delictuale, este necesară întrunirea cumulativă a condițiilor referitoare la săvârșirea unei *fapte ilicite* , existența unui *prejudiciu* , stabilirea unei *legături de causalitate* între faptă și prejudiciu, precum și a *vinovăției* persoanei cu discernământ valabil.

Prima condiție pentru angajarea răspunderii delictuale pentru fapta proprie, prin raportare la prevederile legale menționate, presupune comiterea unei *fapte ilicite* , care constă în acțiunea ori inacțiunea prin care, încalcându-se normele de drept obiectiv, sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv sau chiar interesului ce aparține unei persoane.

Pentru determinarea caracterului licit sau ilicit al afirmațiilor prezentate mai sus, trebuie menționate dispozițiile legale incidente și, totodată, efectuată o analiză a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, aplicabilă în prezenta cauză.

Astfel, art. 30 din Constituția României prevede următoarele: „(1) *Libertatea de exprimare a gândurilor , a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile* . (2) *Cenzura de orice fel este interzisă* . (6) *Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine* . (8) *Răspunderea civilă* pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștința publică *revine* editorului sau realizatorului, *autorului* , organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii”. Din interpretarea dispoziției constituționale prezentate, instanța reține opțiunea legiuitorului constituant de a stabili ***limite foarte largi de manifestare a libertății de exprimare, prin instituirea inviolabilității sale, cu rezerva că prin aceasta nu se poate aduce atingere demnității, onoarei, vieții private sau dreptului la propria imagine*** , afectarea acestora conducând la răspunderea civilă a persoanei care și-a manifestat libertatea de exprimare dincolo de limitele recunoscute prin textul constituțional.

Instanța are în vedere și prevederile art. 20 alin. (1) și (2) din Constituție, conform cărora *dispozițiile constituționale* privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în *concordanță*

cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, *cu pactele și celelalte tratate la care R_____ este parte*, iar dacă există *neconcordanță* între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care R_____ este parte și legile interne, au *prioritate reglementărilor internaționale*, cu *excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile*. Astfel, instanța reține că, prin Legea nr. 30/1994, cu efecte juridice începând cu data de 20 iunie 1994, R_____ a ratificat Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și Protocoalele sale adiționale, adoptate la nivelul Consiliului Europei. De altfel, hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului constituie un instrument de armonizare a regimurilor juridice naționale ale drepturilor omului aparținând statelor contractante, motiv pentru care acestea urmează a fi avute în vedere de către instanță în cadrul analizei sale.

În acest sens, **art. 10 din Convenție** stabilește că: „Orice persoană are dreptul la *libertatea de exprimare*. Acest drept cuprinde *libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei* fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. (...) Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități *poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică*, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, *protecția reputației sau a drepturilor altora*, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

Cu alte cuvinte, art. 10 din Convenție apără libertatea de exprimare a opiniilor și ideilor, precum cea de informare, fără nicio constrângere, prin mijloace tehnice diverse, de la cele tradiționale la cele moderne, privind opinii și informații politice, sociale sau economice, expresia artistică și informații cu caracter comercial. Sub rezerva parag. 2, libertatea de exprimare este valabilă nu numai în ceea ce privește „informațiile” sau „ideile” acceptate ori considerate drept inofensive sau indiferente, ci și pentru cele care rănesc, șochează sau neliniștesc: acest lucru este impus de pluralism, toleranță și mentalitate deschisă, fără de care nu există o „societate democratică” (Cauza Axel Springer c. Germaniei).

Astfel, **dreptul garantat de art. 10 nu este unul absolut**, sens în care parag. 2 al articolului permite restrângerea exercitării acestuia în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim, precum protecția reputației sau a drepturilor altora. În acest sens, devine incidentă în prezenta cauză protecția dreptului la reputație, drept protejat de **art. 8 din Convenție**, fiind un element al vieții private. Astfel, conform art. 8 din Convenție, „Orice persoană are **dreptul la respectarea vieții sale private și de familie**, a domiciliului său și a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirii faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

În jurisprudența sa dată în interpretarea și aplicarea art. 8, Curtea a arătat că noțiunea de „**viață privată**” este o *noțiune largă*, care nu poate avea o definiție exhaustivă și care include integritatea fizică și morală a persoanei și, prin urmare, poate îngloba multiple aspecte ale identității unui individ, precum identificarea și orientarea sexuală, numele sau elemente legate de dreptul la imagine, precum și informații personale cu privire la care un individ poate avea încrederea legitimă că nu vor fi publicate fără consimțământul său (Cauza Axel Springer c. Germaniei). Totuși, pentru ca art. 8 să fie luat în considerare, atacul asupra reputației unei persoane trebuie să atingă un *anumit nivel de gravitate* și să fie realizat *într-o manieră care să prejudicieze beneficiul personal al dreptului la respectarea vieții private*. De asemenea, Curtea a hotărât că nu poate fi invocat art. 8 pentru a se plânde de o atingere

adusă reputației care este o consecință previzibilă a propriilor acțiuni, precum săvârșirea unei fapte de natură penală (Cauza Sidabras și Džiautas c. Lituaniei).

Așadar, instanța urmează a verifica dacă a existat un ***just echilibru între protejarea a două valori garantate de Convenție*** și care pot fi în conflict în anumite cauze: pe de o parte, libertatea de exprimare, astfel cum este protejată de art. 10 și, pe de altă parte, dreptul la respectarea vieții private, astfel cum este garantat de dispozițiile art. 8. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit următoarele criterii care decurg din jurisprudență și care sunt relevante în speță: ***contribuția la o dezbatere de interes general ; notorietatea persoanei vizate și obiectul articolului ; comportamentul anterior al persoanei în cauză ; incidența unei fapte sau a unei judecăți de valoare .***

În ceea ce privește *contribuția la o dezbatere de interes general*, Curtea a recunoscut existența unui astfel de interes nu doar în cazul în care publicarea privea probleme politice sau săvârșirea de infracțiuni, ci și în cazul în care privea probleme legate de sport sau artiști. În schimb, eventualele probleme conjugale ale președintelui unui stat sau dificultățile financiare ale unui cântăreț celebru nu au fost considerate probleme de interes general.

Rolul sau funcția persoanei vizate și natura activităților care fac obiectul reportajului și/sau al fotografiei constituie un alt criteriu important, legat de cel precedent. În această privință, este necesar să se facă distincție între persoanele particulare și persoanele care acționează într-un context public, în calitate de personalități politice sau persoane publice. Astfel, în vreme ce o persoană particulară necunoscută publicului poate pretinde o protecție deosebită a dreptului său la viața privată, acest lucru nu este valabil și pentru persoanele publice.

De asemenea, este necesar să se facă distincția clară între *fapte și judecăți de valoare*. Dacă materialitatea primelor poate fi dovedită, cele din urmă nu pot fi supuse unei probări a exactității lor. Bineînțeles că, atunci când este vorba de afirmații privind comportamentul unui terț, în unele cazuri poate fi dificil să se facă distincția dintre acuzații de fapt și judecăți de valoare. Nu este mai puțin adevărat că și o judecată de valoare se poate dovedi excesivă dacă este lipsită de orice fundament de fapt (Cauza *Jerusalem c. Austriei*).

Aplicând principiile enunțate la prezenta cauză, tribunalul reține că nu există o faptă ilicită a pârâtului care, prin afirmațiile ce fac obiectul analizei, să fi adus atingere demnității, onoarei sau reputației reclamantului .

Astfel, tribunalul constată că într-adevăr pârâtul a indus ideea că partidul USR ar fi finanțat de omul de afaceri G _____ Soros, însă aceasta s-a bazat chiar pe afirmațiile celui din urmă și reprezintă o judecată de valoare, neputându-se aprecia că a fost făcută cu rea-credință.

De asemenea, afirmațiile au fost făcute în contextul unei debateri cu caracter general, de un om politic cu referire la un alt om politic, respectiv în cadrul campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din anul 2016. Pârâtul s-a referit la reclamant doar din perspectiva calității acestuia de om politic, candidat pentru un post de deputat.

Tribunalul constată că atât reclamantul, cât și partidul USR erau la debutul pe scena politică din R_____, subiectul fiind cu atât mai de interes pentru public.

Tribunalul observă că cele menționate de pârât sunt afirmații cu caracter general și reprezintă judecăți de valoare, fiind protejate de art. 10 CEDO și nu sunt de natură să aducă atingere imaginii reclamantului.

Mai mult, chiar CEDO a reținut, în jurisprudența sa, că în cazul oamenilor politici, mai ales în cadrul unor dezbateri cu caracter politic, limitele libertății de exprimare sunt mult mai largi decât în cazul unei persoane private.

Pe de altă parte, chiar și dacă ar fi existat o faptă ilicită, tribunalul constată că nu există un prejudiciu, din moment ce reclamantul a obținut postul de deputat în Parlamentul României, neexistând nici măcar un indiciu rezonabil că prin declarațiile menționate i s-ar fi adus în concret atingere demnității, onoarei sau reputației .

Pe cale de consecință, având în vedere considerentele expuse, tribunalul va respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII,

HOTĂRĂȘTE:

Respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul **N_____ D_____**, cu domiciliul ales pentru comunicarea actelor de procedură în sector 5, București, în contradictoriu cu pârâțul **G____ S_____ A_____** cu domiciliul în Ploiesti, județ Prahova .

Cu drept de apel în termen de 30 de zile de la comunicare, cererea urmând a se depune la Tribunalul București, Secția a V-a Civilă.

Soluție pusă la dispoziția părților azi, 08.06.2018, prin mijlocirea grefei tribunalului.